

Retningslinje for håndtering av seksuelle krenkelser

Formål: gi prosedyrer og retningslinjer for behandlingen av seksuelle krenkelser som blir rapportert i vår klubb

Hensikt: å beskrive hvilke *handlinger* klubben vil gjennomføre når anklager om seksuelle krenkelser blir framsatt

Formell sak

Anklager om seksuelle krenkelser blir en formell sak når vår klubb blir gjort kjent med slike anklager framsatt mot trenere, lagledere eller andre frivillige medarbeidere/tillitsvalgte, muntlig eller skriftlig.

Med seksuelle krenkelser menes at den som har størst makt i en relasjon mellom personer i et asymmetrisk maktforhold, anvender en seksualisering av relasjonen på en slik måte at den andres intimitetsgrenser blir krenket.

1. Hjelp til avklaring

Det kan av og til være vanskelig å vite om det vi står overfor er en seksuell krenkelse eller et gjensidig og likeverdig seksuelt forhold. I det følgende kommer noen momenter som kan gi hjelp til avklaring, blant annet av maktforholdet mellom de to.

a) Posisjon

Hvis den anklagede er eller var i en overordnet stilling i forhold til den utsatte, eller stod i en lederposisjon i forhold til vedkommende, viser det at det er ulikhet i maktforholdet mellom dem. Det kan for eksempel være forholdet mellom en leder og en spiller. Den som innehar en stilling eller en formell rolle som gir makt, har alltid ansvaret for at grenser ikke blir overtrådt. Det gjelder også om det er den andre som inviterer til seksuelle handlinger.

b) Hemmeligholdelse

Dersom den krenkede har blitt pålagt å holde de seksuelle handlingene skjult, er det et tegn på maktmisbruk og krenkelse.

c) Trusler/manipulasjon

Dersom den ene parten er manipulert, lokket, truet eller ved hjelp av fysisk makt er tvunget til seksuelle handlinger, er det en krenkelse.

d) Alder/tid

Dersom den krenkede er under 16 år, er det straffbart i forhold til norsk lov å innlede seksuell kontakt. Dersom det er stor aldersforskjell mellom den anklagede og den krenkede, er det et tegn på at det ikke er et likeverdig forhold mellom dem. Jo større aldersforskjell, jo tydeligere er ubalansen i maktforholdet. Jo lenger krenkelsene har pågått, jo mer alvorlig er det.

e) Krenkelsens art

Alvorlighetsgraden har også sammenheng med handlingenes art, om det er snakk om seksuell omgang, handling eller atferd, og om det er misbruk av et avhengighets- eller tillitsforhold.

2 Konsekvenser

2.1 Aktuelle samfunnsinstanser

a) Forholdet til politiet

Den som har blitt seksuelt krenket (eller foreldre/foresatte om det handler om et barn) må selv ta stilling til om saken skal politianmeldes. Fra klubbens side vil vi støtte en politianmeldelse og aktivt hjelpe den utsatte med å melde saken til politiet.

Klubben kan i samråd med den utsatte anmelde saken på vedkommendes vegne, dersom handlingene hun/han forteller om skal ha skjedd mens den anklagede var i lønnet eller frivillig tjeneste i klubben.

En politianmeldelse må alltid vente til den utsatte ser at tiden er moden til det. Det er bare den utsatte selv som har rettighetene til sin vonde historie. Unntak gjelder bare i tilfeller som er så grove at politiet etter tips selv setter i gang med etterforskning og reiser eventuell tiltale. Når en sak er politianmeldt, skal all etterforskning overlates til politiet. Klubben må alltid bidra til at en eventuell politietterforskning gis best mulige arbeidsvilkår.

Klubben kan kontakte politiet og beskrive saken anonymt for å få politifaglig veiledning.

b) Forholdet til barnevernet

I hver kommune er det fagpersoner som har ansvaret for å følge opp "Lov om barnevernstjenester"*. Barnevernet er den instans som fra det offentliges side er pålagt å sørge for at barns oppvekstforhold er tilfredsstillende. Når den krenkede er barn (under 18 år), eller det er mistanke om at barn er blitt krenket, er den kommunale barnevernstjenesten den rette instans å kontakte. Også denne instansen kan kontaktes anonymt eller med en anonymisert beskrivelse av den aktuelle historien.

*Se Lov om barnevernstjenester på www.lovdatab.no.

c) Forholdet til media

Når en sak er politianmeldt, vil politiet ha et hovedansvar for kontakten med media. Det er uansett nødvendig å ta stilling til hvordan en skal forholde seg til medias behov for opplysninger. Når faktaopplysninger mangler, overtar fantasi og spekulasjoner. En nøktern og faktaorientert beskrivelse kan bidra til at media blir en konstruktiv medspiller.

d) Forholdet til lokalsamfunnet

Når en sak er gjort offentlig, gjelder den samme regelen for informasjon i et lokalmiljø som i forhold til media: En nøktern og faktaorientert beskrivelse er den beste forebyggelse av en rykteflom.

3 Lovverket

Som klubb skal vi opptre korrekt i forhold til de lover og regler som gjelder i samfunnet. Det er først og fremst straffeloven, likestillingsloven (som gjelder alle) og arbeidsmiljøloven (som gjelder ansatte).

a) Bruk av suspensjon

En ansatt, frivillig kan tas ut av stilling (suspenderes) når det er grunn til å anta at vedkommende har gjort seg skyldig i atferd som kan føre til avskjed og hensynet til tjenesten gjør det påkrevd at han/hun tas ut av tjeneste mens saken undersøkes.

b) Avskjed

Avskjed innebærer at arbeidsavtalen heves og arbeidsforhold opphører med øyeblikkelig virkning. Etter at avskjed er gitt, har den ansatte ikke rett til å utføre sitt arbeid eller rett til lønn. Avskjed kan bare gis når det foreligger et *grovt* brudd på plikter og *vesentlig* mislighold av arbeidsavtalen.

c) Oppsigelse

Oppsigelse innebærer at kontrakten sies opp og arbeidsforholdet opphører når kontraktstiden er utløpt. Arbeidstaker har rett til å arbeide og eventuelt få lønn i oppsigelsestiden.